

Oversettelse fra tysk

**Forbundsdepartement
for finans**

Steffen Kampeter
Parlamentarisk statssekretær

POSTADRESSE Bundesministerium der Finanzen, 11016 Berlin

Medlem av Den tyske forbundsdagen
Fru Azize Tank
Platz der Republik
11011 Berlin

Adresse
Wilhelmstraße 97, 10117 Berlin

Tel.: +49 (0) 30 15 68242 83
Faks: +49(0)3018682-4497
E-post:
Steffen.Kampeter@bmf.bund.de
Dato: 29. januar 2015

GJELDER: Ditt skriftlige spørsmål nr. 150 for måneden januar 2015

GZ: **V B 4 - O 1478/15/10002**

DOK: 2015/0068077
(ved svar vennligst oppgi GZ og DOK)

Kjære kollega,

Ditt spørsmål,

„Hva gjør Forbundsregjeringen for, i anledning 70-årsdagen for massakrene i tukthuset Sonnenburg, der minst 819 fanger (motstandskjempere fra hele det okkuperte Vest-Europa og Norge, som ble deportert som følge av den såkalte Natt-og-tåke-forordningen, dessuten polakker, tsjekkoslavaker, jugoslaver, russere, ukrainere m.v.) ble myrdet natten fra den 30. til den 31. januar 1945 av en SS-kommando, i nært samarbeid mellom Riksjustisdepartementet, Gestapo og statsadvokaten ved Berlin Kammergericht - som dette også ble fastslått i Dommerprosessen i løpet av de senere Nürnbergprosessene (jf. Trials of War Criminals before the Nuremberg Military Tribunals, Band III, Justice Case, Nuremberg October 1946 – April 1949) - å gi erstatning til tidligere fanger i konsentrasjonsleiren og tukthuset Sonnenburg (1933-1945) hhv. deres pårørende (f.eks. for de ilagte urettmessige NS-dommene, fengsling, mishandlinger og tvangarbeid), også i betraktning av det faktum at etter opplysninger fra Arbeidskretsen til minne om fangene i konsentrasjonsleiren og tukthuset Sonnenburg (Arbeitskreises zum Gedenken an die Häftlinge des KZ und Zuchthauses Sonnenburg) i Den tyske foreningen for naziregimets ofre - Antifascistenes forbund (Bund der Antifaschisten) (VVN-BdA) lever tidligere fanger fra tukthuset for tiden bl.a. i Belgia (vennligst ev. under benevnelse og begrunnelse av lovhjemmel)?“.

besvarer jeg som følger:

Uavhengig av 70-årsdagen for massakren i tukthuset Sonnenburg har Forbundsrepublikken Tyskland alltid gitt spesiell prioritet til å gi moralsk og økonomisk godtgjørelse for den urett som ble begått av det nasjonalsosialistiske regimet. Også i dag legger Forbundsregjeringen en uforandret stor vekt på denne oppgaven. Dette begrunner de uforandret store anstrengelsene på dette området.

For eksempel er krigsskader blitt kompensert med reparasjonsavtaler mellom de involverte

landene. I henhold til alminnelig folkerett har enkeltpersoner eller folkegrupper ikke noe krav utover dette på skadeserstatning eller godtgjørelse mot et krigførende land. Dette folkerettslige prinsippet - at reparasjonsbetalinger kun ytes mellom land - har i løpet av årene etablert seg og vist seg å være et godt instrument til å sikre mellomfolkelig fred. Dermed retter krav fra enkeltpersoner eller folkegrupper seg kun etter nasjonal rett.

Søknader om lovbestemte erstatningsytelser i henhold til tysk føderal erstatningslov (Bundesentschädigungsgesetz BEG) i utgaven BEG-avslutningslov av 14. september 1965 (Bundesgesetzblatt I side 1315) kunne ikke lenger stilles etter den 31. desember 1969 (artikkel VIII BEG-avslutningslov); loven tillater ingen unntak - bortsett fra spesielle tilfeller som ikke kommer i betraktning her. Dette gjelder selv om fristen ble forsømmet uten skyld.

I tillegg til BEG har Forbundsregjeringen skapt regler utenom loven, der NS-forfulgte kan få økonomisk hjelp. Det finnes ikke noe rettslig krav på ytelse på grunnlag av disse reglene. For disse reglene gjelder ingen siste frist. Imidlertid gir disse reglene for vanskelige tilfeller kun erstatning til umiddelbart forfulgte og skadelidte personer.

Forutsetning for at det gis hjelp er en egen, alvorlig skjebne som forfulgt i betydning av § 1 BEG. Det vil si at den personen som søker, må på grunn av politisk motstand mot nasjonalsosialismen eller for eksempel på grunn av rase eller tro ha vært forfulgt med nasjonalsosialistisk vold og dermed i egen person ha fått en alvorlig helseskade.

I sammenheng med prosessen med Tysk enhet har Forbundsrepublikken Tyskland truffet avtaler med Polen og med tre følgestater etter Sovjetunionen (Republikken Hviterussland, Den russiske føderasjonen og Ukraina) om godtgjørelser for NS-urett.

Mellom Forbundsrepublikken Tyskland og republikken Polen ble det avtalt en „Stiftelse tysk-polsk forsoning“ som ble opprettet i Polen etter polsk rett. På samme måte og med samme formål ble det i 1993 grunnlagt stiftelser i Moskva, Minsk og Kiew. Stiftelsene forsikrer at det også ytes betalinger til NS-ofre i andre land i den tidligere Sovjetunionen.

I henhold til lov om opprettelse av en stiftelse § 11, 1. ledd nummer 1 „Minne, ansvar og fremtid (Erinnerung, Verantwortung und Zukunft)“ (EVZ) kunne tidligere utenlandske tvangsarbeidere som var fengslet i KZ Sonnenburg, motta en ytelse på inntil 15 000 DM, hvis de hadde innsendt en tilsvarende søknad innen 31. desember 2001. I henhold til EVZ-loven § 13, 1. ledd kunne ytelsene også gis til tidligere tvangsarbeideres etterlatte, hvis den berettigede døde etter den 15. februar 1999.

Med vennlig hilsen
(Underskrift)